

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2012 YILI DENETİM RAPORU

ARALIK 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HAKKINDA BİLGİ	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	5
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	5
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	7
DENETİM GÖRÜŞÜ	9
VURGULANACAK HUSUSLAR	9

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HAKKINDA BİLGİ

Erzurum Belediyesi 09.09.1993 tarih ve 2169 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 02.09.1993 tarih ve 504 sayılı KHK ile Büyükşehir statüsüne kavuşarak Büyükşehir Belediyesi adını almıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu - Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2012 yılı sonuçlarına göre Erzurum Büyükşehir Belediyesi ve bağlı Belediyelerin nüfusları aşağıda gösterilmektedir.

- Erzurum Büyükşehir Belediyesi: 384.399
- Aziziye: 41.069
- Palandöken: 160.162
- Yakutiye: 183.168

Erzurum Büyükşehir Belediyesi teşkilat yapısı içerisinde toplam 14 adet daire başkanlığı, 1 adet iç denetçi ve 1 adet de müfettiş bulunmaktadır.

Organizasyon yapısı içerisindeki Daire Başkanlıklarına bağlı Şube Müdürlükleri incelendiğinde, bazı Müdürlüklerin kendi görev alanları ile doğrudan ilgisi olmayan Daire Başkanlıkları içerisinde oluşturulduğu görülmektedir. Örneğin Ruhsat Şube Müdürlüğü görev alanı daha çok Zabıta Daire Başkanlığı faaliyet alanı içerisine girmesine rağmen, Çevre ve Kontrol Daire Başkanlığı içerisinde yer almaktadır. Diğer taraftan kurumun bilişim sistemleri ile ilgili faaliyetleri için daha önceki organizasyon yapısı içerisinde Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü oluşturulup bu birime atama yapılmamışken, Şekil 1’de gösterilen Belediye Meclisi 09.01.2013 tarih ve 19 sayılı kararı ile oluşturulan yeni organizasyon yapısı içerisinde Bilgi İşlem Daire Başkanlığı’nın oluşturulması kurum açısından olumlu bir gelişmedir. Ancak Daire Başkanlıkları arasında işbirliği ve koordinasyon eksikliği bulunmakta olup, bu durum faaliyetlerin daha hızlı ve etkin yerine getirilmesi konusunda risk oluşturmaktadır. Örneğin gelirler konusunda tahakkuku gerçekleştiren Daire ile tahsili gerçekleştiren Daire arasındaki koordinasyonsuzluk gelir kaybına sebep olabilmektedir.

2012 yılı sonu itibariyle kurumun norm kadro durumu ve bunların doluluk oranları Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1: Personel Norm Kadro ve Doluluk Durumu

	Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı	Kadro Doluluk Oranı (%)
Memur	972	207*	21.2
İşçi	481	261	54.2
*Sözleşmeli personel ile birlikte			

Diğer taraftan Tablo 1’de gösterilen personelin Daire Başkanlıkları bazında dağılımları Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2: Birimler Bazında Personel Sayıları

Birim	Memur	İşçi
Başkanlık Makamı	2	2
Genel Sekreterlik	1	2
Genel Sekreter Yardımcılığı	3	2
Teftiş Kurulu Başkanlığı	2	-
İç Denetim Birimi	1	-
Hukuk Müşavirliği	4	1
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı	2	5
Fen İşleri Daire Başkanlığı	8	65
Mali Hizmetler Daire Başkanlığı	16	6
İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı	13	6
Kaynak Geliştirme ve İşt. Daire Başkanlığı	8	8
Ulaşım Daire Başkanlığı	13	40
İnsan Kay. Ve Eğit. Daire Başkanlığı	8	1
Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı	13	28
Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı	10	10
İtfaiye Daire Başkanlığı	31	29
Zabıta Daire Başkanlığı	30	4
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	14	49
Etüt ve Proje Daire Başkanlığı	18	1
Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı	8	-
Sivil Savunma Uzmanlığı	1	-
Dış Birimler	1	2
Toplam	207	261

Tablo 1 ve Tablo 2 birlikte değerlendirildiğinde, Daire başkanlıkları ve bu paralelde Şube Müdürlükleri için personel sayısının yetersiz seviyelerde olduğu görülmektedir. Bir başka ifade ile çoğu Şube Müdürlüğü başına 1 ya da 2 personel düşmektedir ki bu durum işlemlerin gecikmesine, kişiye odaklı görev yapılmasına sebep olmaktadır.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kullanılan en önemli bilişim sistemi “Şimşek” adlı bilgisayar programıdır. Program içerisinde farklı fonksiyonlar için çeşitli modüller oluşturulmuştur. Söz konusu program web tabanlı olup, genellikle tek kişinin yöneticiliğinde yürütülmektedir. Çoğunlukla da giriş sıkıntısı çekilmekte ve etkin olarak kullanılamamaktadır.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2012 yılı bütçe ödenekleri, tahmin edilen gelirler ile bunların gerçekleşme durumları Tablo 4'te gösterilmektedir. Buna göre, hem gelir hem de gider rakamları açısından gerçekleştirmeler çok düşük seviyelerde kalmaktadır. Bu durum alt kalemler açısından incelendiğinde daha da düşük gerçekleşme oranları ile karşılaşılabilmektedir. Önceki yıllarda da bu şekilde olduğu göz önüne alındığında, bütçe gelir gider tahminlerinin sağlıklı bir şekilde hazırlanmadığı söylenebilir.

Tablo 4: Bütçe Tahmin ve Gerçekleşme Oranları

Bütçe İle Verilen Ödenek	Gerçekleşen Gider	Gerçekleşme Oranı (%)
191.710.597	122.972.224,86	64
Bütçe İle Tahmin Edilen Gelir	Gerçekleşen Gelir	Gerçekleşme Oranı (%)
191.710.597	99.615.843,53	52

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin son üç yıllık dönemdeki bütçe gelirlerinin ekonomik kod yapısına göre dağılımları Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin Seyri

Gelir Türü	2010 (TL)	2011 (TL)	2012 (TL)
Vergi Gelirleri	1.545.496,93	1.878.272,33	1.435.728,17
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.298.847,96	37.364.458,09	22.522.478,46
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.830.000,00	0.00	2.277.479,53
Diğer Gelirler	55.610.070,63	64.362.378,29	73.380.157,37
Sermaye Gelirleri	9.292.384,73	0.00	0.00
Toplam	75.576.800,25	103.605.108,71	99.615.843,53
Red ve İadeler (-)	264.316,95	115.773,18	270.273,81
Net Bütçe Geliri Toplamı	75.312.483,30	103.489.335,53	99.345.569,72

Diğer taraftan gelirlerin tahakkuk-tahsil oranlarının görülmesi açısından bazı gelir türlerinin yıllar itibariyle durumu Tablo 6'da gösterilmektedir. Buna göre İlan ve Reklam Vergisi hariç diğer gelir türlerinde tahsilat oranlarının düşük seviyelerde gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 6: Bazı Gelirler İçin Tahsilat/Tahakkuk Oranları

Gelir Türü	Tahsilat / Tahakkuk (%)				
	2008	2009	2010	2011	2012
Taşınmaz Kira Gelirleri	63	47	56	79	70
Diğer Harçlar	57	52	62	69	55
İlan ve Reklam Gelirleri	98	100	82	100	74
Diğer İdari Para Cezaları	44	94	46	69	39

Son üç yıllık dönemdeki bütçe giderleri ise Tablo 7’de gösterilmektedir. Buna göre giderler 2012 yılında personel, mal ve hizmet alım ile sermaye giderleri üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 7: Bütçe Giderlerinin Seyri

Gider Türü	2010 (TL)	2011 (TL)	2012 (TL)
Personel Giderleri	20.966.348,16	21.795.888,30	21.445.841,07
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.114.132,28	4.106.605,10	3.801.206,67
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	30.356.106,73	36.417.636,19	42.671.392,15
Faiz Giderleri	675.930,71	263.174,11	1.135.727,44
Cari Transferler	4.137.368,20	4.072.770,37	2.330.041,85
Sermaye Giderleri	8.405.095,76	22.356.012,40	51.021.397,47
Sermaye Transferleri	199.994,47	6.063.319,99	566.618,21
Toplam	68.854.976,31	95.075.406,46	122.972.224,86

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5. Maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken;

- a) Birleştirilmiş veriler defteri.
- b) Geçici ve kesin mizan.
- c) Bilanço.
- ç) Belgeler;
 - 1) Kasa sayım tutanağı,
 - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
 - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- d) 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;
 - 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - 2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu

şeklindeki defter, mali tablo ve belgeler tarafımıza sunulmuş ve denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8. maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; Anayasanın 160. Maddesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1;

122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum bulgumuza verdiği cevapta, bulguya katılmakta ve gereğinin yapıldığı ifade edilmekle birlikte, tarafımıza ispata dair bir belge ve/veya bilgi sunulmamıştır.

BULGU 2;

127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 3;

150 hesap koduna kayıtlı ilk madde ve malzemelerin taşınır kayıtlarında maliyet bedelleri esas alınmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 4;

222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum bulgumuza verdiği cevapta, bulguya katılmakta ve gereğinin yapıldığı ifade edilmekle birlikte, tarafımıza ispata dair bir belge ve/veya bilgi sunulmamıştır.

BULGU 5;

227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 6;

240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 7;

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 8;

250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabında kayıtlı tutarlar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 9;

Kamu idarelerine bedelsiz devretme veya hurdaya ayırma suretiyle kayıtlardan düşürülen taşınırlara ilişkin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kayıtlar yapılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

BULGU 10;

268 Birikmiş Amortisman Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesap hiç kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 122, 127, 150, 222, 227, 240, 241, 250, 257, 268 hesap alanlarındaki hata ve eksiklikler hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

1: Hurdaya ayırma suretiyle kayıtlardan düşürülen taşınırlara ilişkin "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı" kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

2: 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesaplar hiç kullanılmamıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

3: İşgaliye olarak bedel alınan işyerleri sonradan aynı kişilere ihale yapılmadan kiralanmıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

4: Petrol Ofisi ile ortak yapılan akaryakıt istasyonları dolayısıyla Belediye hesabına yatırılması gereken pay zaman zaman gönderilmemekte ya da gönderilen payın hesabının nasıl yapıldığı bilinmemektedir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

5: Toptancı Halleri kapsamında tahsil edilmesi gereken rüsum, yeni hal kayıt sistemindeki sorunlar dolayısıyla Belediye hesabına aktarılamamaktadır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.